SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 21. oktobra 2004*

V zadevi C-445/03,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene 21. oktobra 2003,

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopa M. Patakia, zastopnica, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Velikemu vojvodstvu Luksemburg, ki ga zastopa S. Schreiner, zastopnik, skupaj z A. Rukavino, avocat,

tožena stranka,

* Jezik postopka: francoščina.

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann, predsednik senata, K. Lenaerts (poročevalec), K. Schiemann, E. Juhász in M. Ilešič, sodniki,

generalni pravobranilec: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 15. julija 2004

izreka naslednjo

Sodbo

1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo predlaga Sodišču, naj ugotovi, da Veliko vojvodstvo Luksemburg s tem, da zahteva

— individualno ali kolektivno dovoljenje za delo od izvajalca storitev s sedežem v drugi državi članici, ki želi na njegovo ozemlje napotiti svoje delavce, ki so državljani tretje države in redno delajo v tej drugi državi članici, če gre za

dovoljenje, katerega izdaja je podvržena presoji, ki je odvisna od trga dela in od obstoja pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas in predhodne zaposlitve pri istem izvajalcu storitev najmanj šest mesecev, in

— od izvajalca storitev bančno garancijo najmanj 60.000 luksemburških frankov (1487 evrov),

ni izpolnilo obveznosti iz člena 49 ES.

Nacionalni pravni okvir

2 Uredba Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972, ki določa ukrepe za zaposlitev tujih delavcev na ozemlju Velikega vojvodstva Luksemburg (*Mémorial* A 1972, str. 945,), kot je bila spremenjena z uredbo Velikega vojvodstva z dne 17. junija 1994 (*Mémorial* A 1994, str. 1034, v nadaljevanju: uredba Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972),v prvi in četrti alinei člena 1 določa:

„Brez vpliva na določbe o vstopu in bivanju v Velikem vojvodstvu Luksemburg se ne more noben tujec na ozemlju Luksemburga zaposliti kot fizični ali umski delavec, ne da bi mu to dopuščale določbe te uredbe.

[...]

Določbe te uredbe se ne uporabljajo za delavce iz držav članic Evropske unije ali držav članic Evropskega gospodarskega prostora."

3 V skladu s členom 2 uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 se dovoljenje, ki se nanaša na člen 1 te uredbe, izda tako, da minister za delo ali njegov namestnik izda delavcu dovoljenje za delo, ki se nanaša na eno od štirih kategorij, naštetih v tem členu.

4 Prva, druga, peta in šesta alinea člena 4 uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 določajo:

„Noben delodajalec ne sme zaposliti tujega delavca, ki nima veljavnega dovoljenja za delo in ki ni predhodno prijavil delovnega mesta, ki ga bo opravljal, nacionalnemu uradu za delo (Office national du Travail).

Ta prijava, ki jo delavec podpiše in vloži v dveh izvodih, velja kot zahteva za pridobitev ali podaljšanje dovoljenja za delo, ko gre za delavca, ki še nima dovoljenja za delo, ali delavca, čigar dovoljenje za delo je poteklo ali pa velja le za določenega delodajalca in določen poklic.

[...]

Potrdilo o prejetju prijave, ki je vložena v skladu z drugo alineo tega člena, bo nacionalni urad za delo izdal zainteresiranemu delavcu. To potrdilo o prejemu velja kot začasno dovoljenje za delo. Kopija se pošlje delodajalcu.

Ob zavrnitvi izdaje dovoljenja za delo, začasno dovoljenje za delo avtomatično preneha veljati."

5 Člen 8 uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 določa:

„Dovoljenje za delo izda, zavrne ali odvzame minister za delo ali njegov namestnik, na podlagi mnenja [posebnega svetovalnega odbora], ustanovljenega na podlagi člena 7a te uredbe in na podlagi mnenja uprave za zaposlitev. Ti mnenji upoštevata zlasti razmere, razvoj ali organizacijo trga dela."

6 Člen 9(1) uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 določa:

„Kolektivno dovoljenje za delo se lahko izjemoma izda tujim delavcem, ki jih začasno napoti na delo v Veliko vojvodstvo Luksemburg bodisi tuje podjetje bodisi luksemburško podjetje, na zahtevo podjetja, ki te delavce zaposluje.

Kolektivno dovoljenje za delo iz prejšnje alinee lahko dobijo le delavci, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s podjetjem, ki jih je napotilo na delo v tujino, če je bila ta pogodba sklenjena vsaj šest mesecev pred pričetkom zaposlitve na ozemlju Velikega vojvodstva Luksemburg, za katero se zahteva kolektivno dovoljenje."

7 Člen 9a v prvi in drugi alinei te uredbe določa:

„Individualna in kolektivna dovoljenja za delo bodo izdana šele, ko bo delodajalec pri pooblaščeni finančni ustanovi predložil bančno garancijo, ki se nanaša na morebitne stroške izselitve iz države za delavce, za katere se zahteva dovoljenje za delo.

Znesek bančne garancije določi posebni odbor, ustanovljen na podlagi 7a člena te uredbe, in ne more biti nižji od 60.000 frankov na delavca."

Predhodni postopek

8 Komisija je menila, da so zahteve iz členov 1, 4, 8, 9 in 9a uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 v nasprotju s členom 49 ES, in je vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti države.

9 Ko je Komisija Veliko vojvodstvo Luksemburg pozvala, naj predloži stališča, je 21. marca 2002 nanj naslovila obrazloženo mnenje in to državo članico pozvala, naj sprejme potrebne ukrepe, da bi to kršitev odpravila v roku dveh mesecev od tega obvestila. Ker Veliko vojvodstvo Luksemburg ni odgovorilo na to mnenje, je Komisija vložila to tožbo.

Tožba

Trditve strank

10 Komisija zatrjuje, prvič, da s tem ko za začasno napotitev delavcev na ozemlje Luksemburga veljajo pogoji za dostop delavcev na lokalni trg dela, uredba Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 ravna diskriminatorno v škodo podjetij, ki izvajajo storitve. Dodaja, da ta uredba vsekakor vsebuje omejitve, ki nasprotujejo členu 49 ES.

11 Drugič, Komisija ob opredelitvi glede različnih pogojev, ki jih določa uredba Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972, trdi, da je zaradi zahteve po dovolitvi predhodnega dela svoboda opravljanja storitev le navidezna in da je ta dovolitev odvisna od diskrecije lokalne uprave. Poudarja, da je možno spoštovanje luksemburških pravil o socialnem varstvu pri napotitvi delavcev za izvajanje storitev zagotoviti z blažjimi ukrepi.

12 Glede zahteve o tem, da mora biti pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas sklenjena vsaj šest mesecev pred napotitvijo na delo, Komisija zatrjuje, da ta krši načelo sorazmernosti. Poudarja, da ko so poklicne obveznosti, ki jih določa ureditev v

državi članici, kjer ima izvajalec storitev sedež, za zaposlitev državljana iz tretje države izpolnjene, je treba dopustiti, da ima ta državljan zakonito in običajno zaposlitev. Dodaja, da zadevna zahteva ne upošteva posebnosti določenih sektorjev dejavnosti, ki pogosto zahtevajo sklenitev pogodbe o zaposlitvi za določen čas, niti primerov občasnega opravljanja storitev ter opravljanja za zelo kratek čas.

13 Glede zahteve za bančno garancijo Komisija poudarja, da je ta dodatna ekonomska obremenitev za delodajalce s sedežem v tujini, ki so že podvrženi davkom ali celo bančni garanciji v državi članici, iz katere izhajajo, za pridobitev dovoljenja za delo v tej državi. Dodaja, da bi drugi manj omejujoči ukrepi lahko zagotovili vrnitev delavca v državo članico, kjer ima sedež njegov delodajalec, po koncu opravljanja storitev.

14 Luksemburška vlada odgovarja, prvič, da je treba uredbo Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 presojati v smislu nacionalne socialne ureditve, ki postavlja stroga pravila o minimalni plači, varnosti pri delu in trajanju pogodbe o zaposlitvi. Zatrjuje, da je edini učinkoviti način za zagotovitev spoštovanja te ureditve, vključno v okviru opravljanja storitev tujih podjetij, ki zaposlujejo delavce iz tretjih držav, nadzor nad upravnimi dovoljenji. Zatrjuje, da zadevne zahteve služijo splošnemu interesu, in sicer socialnemu varstvu delavcev, tako da bi se izognili izkoriščanji teh, še posebno tistih, ki prihajajo iz tretjih držav, in da se uporabljajo brez razlikovanja med tujimi izvajalci storitev in podjetji, ki imajo sedež v Luksemburgu, da bi se izognili nasprotni diskriminaciji v škodo zadnjih.

15 Drugič, izpodbija utemeljenost tožbenih razlogov, ki jih je podala Komisija glede različnih zahtev, ki jih postavlja uredba Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972.

16 Glede zahteve za predhodno dovoljenje poudarja, da je navajanje razmer na trgu dela in izjem, ki jih vsebuje člen 8 oziroma 9 uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972, samo uporaba načela prednosti zaposlitve državljanov iz Skupnosti iz Uredbe Sveta št. 1612/68 (EGS) z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti (UL L 257, str. 2). Dodaja, da izvajanje sodnega nadzora nad odločitvami o odklonitvi dovoljenja izključuje vsakršno diskrecijo luksemburških organov.

17 Sicer pa izpodbija navedbo o tem, da ukrep o kolektivnem dovoljenju učinkuje tako, da postane ponudba opravljanja storitev le navidezna, poudarjajoč da je izvajalcu dovoljeno, da vloži, še preden je trg dokončno določen, in da se ta prošnja obravnava po poenostavljenem postopku.

18 Glede zahteve, da mora biti pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas sklenjena vsaj šest mesecev pred napotitvijo na delo, zatrjuje, da želi zagotoviti trdno vez med delavcem in izvornim podjetjem ter tesno in zakonito vez med delavcem in podjetjem, ki ga napoti na delo, to pa zato, da bi se izognilo tveganju izkoriščanja z namenom zlorabljanja delovne sile iz tretjih držav in izkrivljanju konkurence s socialnim dumpingom. Dodaja, da je lahko delavec, ki nima dolgoročne perspektive dela v svojem izvornem podjetju in je napoten v tujino, ko se enkrat znajde na luksemburškem trgu dela, v skušnjavi, da tam tudi ostane. Poleg tega izpodbija to, da je sporna zahteva nesorazmerna, poudarjajoč, da zaradi močnih nacionalnih nesoglasij na tem področju varstvo delavca ni nujno zajamčeno v državi članici, iz katere prihaja napoteni delavec.

19 Glede bančne garancije trdi, da to pomeni pridobitev bančnega garantnega pisma pri bančni ustanovi in pomeni strošek le približno 25 evrov na semester.

Presoja Sodišča

20 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da člen 49 ES ne določa le odsotnosti vsakršne diskriminacije do izvajalca storitev, ki ima sedež v drugi državi članici, zaradi njegovega državljanstva, ampak tudi odpravo vseh omejitev, tudi če se uporabljajo brez razlike za nacionalne izvajalce in za tiste iz drugih držav članic, če prepovedujejo, motijo ali delajo manj privlačne dejavnosti izvajalca s sedežem v drugi državi članici, kjer zakonito ponuja podobne storitve (glej zlasti sodbo z dne 24. januarja 2002 v zadevi Portugaia Construções, C-164/99, Recueil, str. I-787, točka 16, in navedeno sodno prakso).

21 Vsekakor je nacionalna ureditev področja, kjer ni harmonizacije na ravni Skupnosti in ki se uporablja brez razlikovanja za vse osebe ali podjetja, ki izvajajo dejavnost na območju zadevne državne članice, lahko kljub svojemu omejevalnemu učinku za prosti pretok storitev upravičena, če gre za nujni razlog v splošnem interesu, ki ni že varovan s pravili, ki veljajo za izvajalca v državi članici, kjer ima sedež, če je to primerno za zagotavljanje cilja in če ne presega tega, kar je nujno potrebno za dosego tega cilja (glej sodbo z dne 23. novembra 1999 v zadevi Arblade in drugi, C-369/96 in C-376/96, Recueil, str. I-8453, točki 34 in 35, ter zgoraj navedeno sodbo Portugaia Construções, točka 19).

22 V smislu teh načel je treba preučiti skladnost zadevnih zahtev s členom 49 ES.

23 Ni sporno, da pogoji, ki jih mora na podlagi uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 spoštovati podjetje, ki opravlja storitve in ki namerava napotiti na delo na ozemlje Luksemburga delavce iz tretjih držav, ker pomenijo upravne in finančne

stroške, ovirajo nameravano napotitev na delo in posledično opravljanje storitev tega podjetja (glej v tem smislu sodbo z dne 25. oktobra 2001 v zadevi Finalarte in drugi, C-49/98, C-50-98, od C-52/98 do C-54/98 in od C-68/98 do C-71/98, Recueil, str. I-7831, točka 30).

24 Pri napotitvi na delo delavcev iz tretje države podjetja Skupnosti, ki opravlja storitve, je bilo že razsojeno, da nacionalna ureditev, ki podredi opravljanje storitev na nacionalnem ozemlju podjetja s sedežem v drugi državi članici izdaji upravnega dovoljenja, pomeni omejitev te pravice v smislu člena 49 ES (glej sodbo z dne 9. avgusta 1994 v zadevi Vander Elst, C-43/93, Recueil, str. I-3803, točka 15).

25 Zadeva, ki se nanaša na napotitev na delo v tujino plačanih delavcev iz tretjih držav v okviru čezmejne izvedbe storitev, ni poenotena na ravni Skupnosti, ker predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta, ki se nanaša na pogoje napotitve na delo v tujino plačanih delavcev iz tretjih držav v okviru opravljanja čezmejnih storitev (UL 1999, C 67, str. 12), ki ga je predložila Komisija 12. februarja 1999, do tega dne še ni bil sprejet. Poleg tega se uredba Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 uporablja brez razlikovanja za podjetja s sedežem na ozemlju Velikega vojvodstva ali zunaj njega, kot izhaja zlasti iz člena 9(1) te uredbe.

26 V teh okoliščinah je treba preučiti, ali so omejitve prostega pretoka blaga iz uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 upravičene z vidika javnega interesa in ali so nujne za učinkovito dosego tega cilja s primernimi sredstvi (glej zgoraj navedeno sodbo Finalarte in drugi, točka 37).

27 V tem primeru so razlogi za socialno varstvo in za stabilnost trga navedeni v podporo zahtevam iz uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972.

28 Prvič, luksemburška vlada se sklicuje na potrebnost nadzora nad spoštovanjem nacionalne ureditve v tej zadevi, zlasti glede minimalne plače, varnosti pri delu in trajanja pogodbe o zaposlitvi, da bi zajamčili socialno varstvo delavcev, napotenih na delo na luksemburško ozemlje, in enakost konkurenčnih pogojev na socialni ravni med podjetji s sedežem v Luksemburgu in tistimi s sedežem v tujini. Zlasti v primeru prošnje za izdajo kolektivnega dovoljenja za delo je namen zahteve po pogodbah o zaposlitvi za nedoločen čas, ki že vsaj šest mesecev vežejo delavca in izvorno podjetje, po mnenju vlade preprečitev tveganja izkoriščanja delovne sile iz tretjih držav z namenom zlorabe z začasnimi in slabo plačanimi pogodbami in nevarnosti izkrivljanja konkurence s socialnim dumpingom.

29 Seveda je med nujnimi razlogi v splošnem interesu, ki jih je Sodišče že priznalo, varstvo delavcev (glej zlasti zgoraj navedeni sodbi Finalarte in drugi, točka 33, in Portugaia Construções, točka 20). Prav tako je res, da pravo Skupnosti ne nasprotuje temu, da države članice širijo svojo zakonodajo, niti ne nasprotuje kolektivnim pogodbam o zaposlitvi, sklenjenim med socialnimi partnerji, na vse osebe, ki opravljajo plačano delo, tudi če je začasno, na njihovem ozemlju, ne glede na državo, v kateri ima sedež delodajalec, in tudi ne prepoveduje državam članicam, da s primernimi ukrepi zagotovijo spoštovanje teh pravil (glej sodbo z dne 3. februarja 1982 v zadevi Seco in Desquenne & Giral, 62/81 in 63/81, Recueil, str. 223, točka 14), ko je očitno, da varstvo, ki ga te priznavajo, ni zajamčeno z enakimi ali bistveno primerljivimi obveznostmi, ki jim je podvrženo podjetje že v državi članici, kjer ima sedež (glej sodbo z dne 28. marca 1996 v zadevi Guiot, C-272/94, Recueil, str. I-1905, točki 16 in 17, in zgoraj navedeno sodbo Arblade in drugi, točka 51).

30 Ukrep dovoljenja za delo, kakršen je bil uveden z uredbo Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972, ne more biti opredeljen kot primeren ukrep. Dejansko ta ukrep predpostavlja formalnosti in roke, ki odvračajo svobodno opravljanje storitev za delavce iz tretje države, ki so bili napoteni na delo v tujino.

31 Ukrep, ki bi bil ravno tako učinkovit, vendar manj omejujoč kot zadevni ukrep, bi bila obveznost, da mora podjetje, ki je izvajalec storitev, predhodno obvestiti lokalne organe o prisotnosti enega ali več plačanih delavcev, napotenih na delo v tujino, predvideno trajanje te prisotnosti in o storitvah, ki upravičujejo napotitev. Ta ukrep bi tem organom omogočil nadzor nad spoštovanjem luksemburške socialne ureditve med trajanjem napotitve, hkrati pa bi upošteval obveznosti, ki za podjetje že veljajo na podlagi pravil socialnega prava, ki se uporablja v državi članici izvora.

32 Podrejanje podelitve kolektivnega dovoljenja za delo obstoju pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas, ki že vsaj šest mesecev pred napotitvijo na luksemburško ozemlje vežejo delavce in njihovo izvorno podjetje, presega to, kar se lahko zahteva v imenu cilja socialnega varstva kot nujnega pogoja za opravljanje storitev z napotitvijo delavcev, državljanov tretjih držav.

33 Kot pravilno poudarja Komisija, ta zahteva občutno oteži napotitev delavcev iz tretjih držav na luksemburško ozemlje zaradi opravljanja storitev v sektorjih, kjer so se zaradi specifičnosti zadevne dejavnosti pogosto sklepale pogodbe o zaposlitvi za kratek čas ali za določeno storitev. Zavedati se je treba, da glede na informacije, ki jih je dala luksemburška vlada, nacionalna ureditev pogodb o zaposlitvi dovoljuje za določena dela take pogodbe za zaposlitev skupnostnih delavcev.

34 Kot poudarja generalni pravobranilec v točki 52 sklepnih predlogov, zadevna zahteva vpliva tudi na razmere novoustanovljenih podjetij, ki želijo izvajati storitve v Luksemburgu z zaposlovanjem delavcev iz tretjih držav.

35 Ne upošteva niti socialnih ukrepov, katerim je podjetje, ki namerava napotiti delavce, podvrženo v državi izvora, zlasti glede pogojev dela in plačila, na podlagi prava zadevne države članice ali možnega dogovora o sodelovanju, ki ga skleneta Evropska skupnost in zadevna tretja država in katerega uporaba izključuje ocenljiva tveganja izkoriščanja delavcev in izkrivljanja konkurence med podjetji (glej zgoraj navedeno sodbo Vander Elst, točka 25).

36 Ugotoviti je torej treba, da zahteve, ki jih postavlja uredba Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972, niso primerni ukrepi za zasledovanje cilja varstva delavcev.

37 Drugič, kot izrecno izjavlja luksemburška vlada, glede zahteve iz točk od 32 do 35 te sodbe, je namen uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 preprečiti, da bi bil nacionalni trg dela moten zaradi navala delavcev iz tretjih držav.

38 Glede tega je treba tudi opomniti, da tudi če skrb za preprečitev motenj na trgu dela pomeni nujni razlog v splošnem interesu (glej v tem smislu sodbo z dne 27. marca 1990 v zadevi Rush Portuguesa, C-113/89, Recueil, str. I-1417, točka 13), delavci, zaposleni v podjetju s sedežem v državi članici, ki so napoteni na delo v drugo državo članico, da tam opravljajo storitve, ne nameravajo vstopiti na trg dela te druge države, od tedaj ko se vrnejo v državo izvora ali stalnega prebivališča po opravljeni nalogi (glej zgoraj navedene sodbe Rush Portuguesa, točka 15, Vander Elst, točka 21, in Finalarte in drugi, točka 22).

39 Bilo je namreč že razsojeno, da država članica lahko preverja, ali se podjetje s sedežem v drugi državi članici, ki na njeno ozemlje napotuje delavce iz tretjih držav, ne poslužuje svobode opravljanja storitev z drugim namenom, kot je izvršitev zadevne storitve, na primer z namenom, da bi zaposlenim tam priskrbelo službo ali da bi delavce dalo na voljo (glej zgoraj navedeno sodbo Rush Portuguesa, točka 17).

40 Vendar mora tak nadzor spoštovati omejitve skupnostnega prava, zlasti tiste, ki izhajajo iz svobode opravljanja storitev, ki ne more biti samo navidezna in katere izvedba ne sme biti odvisna od diskrecije uprave (glej zgoraj navedeno sodbo Rush Portuguesa, točka 17).

41 V tem primeru, kot je navedeno v točki 30 te sodbe, je potreba pridobiti delovno dovoljenje zaradi formalnosti in postopkovnih rokov, ki jih zahteva, taka, da zmanjšuje zanimanje za svobodno opravljanje storitev na luksemburškem ozemlju z napotenimi delavci iz tretjih držav.

42 Poleg tega, kot poudarja Komisija, s tem da je določeno, da se mora prošnje za delovno dovoljenje presojati glede na razmere na trgu dela in da je lahko kolektivno delovno dovoljenje izdano samo v izjemnih primerih, je učinek uredbe Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 ta, da je možnost napotitve delavcev državljanov iz tretjih držav na luksemburško ozemlje zaradi izvajanja storitev odvisna od diskrecije lokalne uprave.

43 V nasprotju s trditvami luksemburške vlade so presoje o prednosti zaposlitve državljanov Skupnosti neustrezne za delavce, ki se jih namerava napotiti na delo v tujino v okviru opravljanja storitev in ki torej ne bodo imeli dostopa do trga dela v državi gostiteljici. Glede izjave luksemburške vlade, da so upravne odločbe lahko

predmet sodnega nadzora, se potrjuje raziskava, da je pridobitev delovnega dovoljenja lahko vir škodljivih zamud za izvajalca storitev.

44 Glede zahteve, v primeru prošnje za kolektivno delovno dovoljenje, da morajo biti med delavci in njihovimi izvornimi podjetji sklenjene pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas že vsaj šest mesecev, je bilo v točkah 33 in 34 te sodbe že poudarjeno, da lahko ta zaplete opravljanje storitev v Luksemburgu podjetij iz sektorjev, kjer se pogosto uporabljajo pogodbe o zaposlitvi za kratek čas ali za določeno storitev, ali novo ustanovljenih podjetij, ko gre za delavce, napotene na delo, ki so državljani tretjih držav.

45 Poleg tega je ta zahteva nesorazmerna v primerjavi s ciljem, da se zagotovi, da se delavci po končani napotitvi vrnejo v državo članico izvora.

46 Obveznost, ki se jo naloži podjetju, ki opravlja storitve, da priskrbi lokalnim organom podatke, ki potrjujejo, da je položaj, v katerem so zadevni delavci, zakonit, med drugim glede prebivališča, dovoljenja za delo in socialnega zavarovanja v državi članici, kjer jih to podjetje zaposluje, bi nudila tem organom manj omejujoč, vendar enako učinkovit način kot zadevne zahteve jamstva o zakonitosti razmer delavcev in dejstvu, da ti izvršujejo glavno dejavnost v državi članici, kjer ima sedež podjetje, ki izvaja storitve. Skupaj z informacijami, ki jih priskrbi to podjetje o predvidenem trajanju napotitve na delo (glej točko 31 te sodbe), bi ti podatki luksemburškim organom omogočili, da bi v takem primeru sprejeli ukrepe, ki se uporabijo ob koncu te napotitve.

47 Obveznost bančne garancije, ki pokrije morebitne stroške vrnitve delavca v domovino po koncu njegove napotitve na delo, za pridobitev dovoljenja za delo je za podjetja, ki opravljajo storitve, pretiran strošek v primerjavi z zastavljenim ciljem. Generalni pravobranilec v točki 56 sklepnih predlogov poudarja, da so ukrepi, ki so bolj skladni s svobodnim opravljanjem storitev, kot je ta splošna obveznost o predhodnem jamstvu, denimo nalog o plačilu stroškov, ki lahko nastanejo zaradi vrnitve v domovino, popolnoma sprejemljivi.

48 Ugotoviti je torej treba, da so zahteve, ki jih določa uredba Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972, neprimerne za dosego cilja za preprečitev motenj na lokalnem trgu dela.

49 Ob upoštevanju navedenega so tožbeni razlogi Komisije zoper uredbo Velikega vojvodstva z dne 12. maja 1972 utemeljeni.

50 Ugotoviti je torej treba, da Veliko vojvodstvo Luksemburg s tem, da od izvajalcev storitev s sedežem v drugi državi članici, ki želijo napotiti na delo na njegovo ozemlje delavce, državljane tretjih držav, zahteva individualno delovno dovoljenje, katerega izdaja je odvisna od razmer na trgu dela, ali kolektivno delovno dovoljenje, ki se dodeli le v izjemnih primerih, in če imajo zadevni delavci vsaj šest mesecev pred napotitvijo na delo v tujino z izvornim podjetjem sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, in s tem, da od izvajalcev storitev zahteva, da predložijo bančno garancijo, ni izpolnilo obveznosti iz člena 49 ES.

Stroški

51 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se Velikemu vojvodstvu Luksemburg naloži plačilo stroškov, in ker Veliko vojvodstvo Luksemburg s tožbenimi razlogi ni uspelo, se mu naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1) **Veliko vojvodstvo Luksemburg s tem, da od izvajalcev storitev s sedežem v drugi državi članici, ki želijo napotiti na delo na njegovo ozemlje delavce, državljane tretjih držav, zahteva individualno delovno dovoljenje, katerega izdaja je odvisna od razmer na trgu dela, ali kolektivno delovno dovoljenje, ki se dodeli le v izjemnih primerih, in če imajo zadevni delavci vsaj šest mesecev pred napotitvijo na delo v tujino z izvornim podjetjem sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, in s tem, da od izvajalcev storitev zahteva, da predložijo bančno garancijo, ni izpolnilo obveznosti iz člena 49 ES.**

2) **Velikemu vojvodstvu Luksemburg se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi